

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2010, č. j. 1944/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 1. 2012, č. j. 11 A 294/2011 - 54,

takto:

I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 1. 2012, č. j. 11 A 294/2011 - 54, **se ruší**.

II. Řízení o žalobě ze dne 4. 9. 2010 proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2010, č. j. 1944/10, **se zastavuje**.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce se podáním ze dne 4. 9. 2010 adresovaným Krajskému soudu v Brně domáhal přezkumu rozhodnutí žalované České advokátní komory ze dne 22. 7. 2010, č. j. 1944/10, kterým byla žalobci určena JUDr. Ing. Jana Šrámková, advokátka, z důvodů stanovených v ustanovení § 18 odst. 2 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).

[2] Krajský soud v Brně rozhodl usnesením ze dne 27. 10. 2010, č. j. 30 A 88/2010 - 10, kterým žalobu ze dne 4. 9. 2010 postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[3] Proti postoupení věci Městskému soudu v Praze brojil žalobce kasační stížností ze dne 1. 12. 2010, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 27. 7. 2011, č. j. 6 Ads 81/2011 - 37, tak, že ji odmítl.

[4] Podáním ze dne 6. 5. 2011 vzal žalobce zpět návrh na zahájení řízení ze dne 4. 9. 2010, ale *„nikoli protože by rozhodnutí žalované bylo věcně správné a argumentace kruhem („není usnesením, kterým by se jen upravovalo vedení řízení, poněvadž jím není“) odborně přijatelná“*.

[5] Městský soud v Praze vyzval žalobce usnesením č. j. 11 A 294/2011 - 48 ze dne 9. 11. 2011 k zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč ve lhůtě 10 dnů od doručení předmětného usnesení. Podáním ze dne 29. 11. 2011 žalobce napadal výzvu k zaplacení soudního poplatku s argumentací, že žalobu ze dne 4. 9. 2010 vzal přípisem ze dne 6. 5. 2011 zpět.

[6] Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 1. 2012, č. j. 11 A 294/2011 - 54, nepřiznal žalobci osvobození od soudních poplatků. Městský soud poukázal na to, že žalobce v minulosti zaslal tomuto soudu opis rozhodnutí Městského úřadu v Poličce ze dne 4. 1. 2010, jímž bylo rozhodnuto o změně dávky příspěvku na živobytí, posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Českých Budějovicích ohledně jeho invalidity a ztráty pracovní schopnosti a potvrzení Městského úřadu v Poličce ze dne 6. 12. 2011, podle kterého je žalobce příjemcem příspěvku na živobytí. Městský soud tyto žalobcem dodané dokumenty vyhodnotil jako žádost žalobce o osvobození od soudního poplatku. Městský soud proto uvedl, že žalobce splňuje první podmínku pro přiznání osvobození od soudních poplatků, neboť je mu známo, že žalobce je nemajetný; přesto mu osvobození od soudních poplatků nepřiznal, protože dospěl k závěru, že jeho žaloba zjevně nemůže být úspěšná. Městský soud poukázal na charakter napadeného rozhodnutí a dovodil, že za situace, kdy žalovaná rozhodla o určení advokáta a plně vyhověla žalobci, nemůže být žaloba úspěšná, pokud žalobce pouze polemizuje s podmínkami určení vyplývajícími ze zákona o advokacii.

II. Kasační stížnost

[7] Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 1. 2012, č. j. 11 A 294/2011 - 54, žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil kasační stížností ze dne 20. 1. 2012, ve které poukazoval na nesprávný postup městského soudu, který nereagoval na to, že stěžovatel vzal předmětnou žalobu zpět.

[8] Vyjádření žalované nebylo vyžadováno s ohledem na skutečnost, že se jedná o kasační stížnost směřující proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, tudíž se z povahy věci týká výlučně právní sféry stěžovatele - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Ads 72/2009 - 144.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou (ustanovení § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.")), opírá se o důvody uvedené v ustanovení § 103 s. ř. s., a není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud v posuzované věci nepožadoval zaplacení soudního poplatku ani zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku či na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému (přiměřeně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77).

[11] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k posouzení kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a důvody kasační stížnosti. Námitkami kasační stížnosti se bude zdejší soud zabývat v pořadí, v jakém byly uvedeny v rekapitulační části tohoto rozsudku. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neoznačil, pod které důvody ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s. podřazuje své kasační námitky, zdejší soud je posoudí podle jejich obsahu (srov. usnesení zdejšího soudu č. j. 1 As 7/2004 - 47 ze dne 18. 3. 2004). Stěžovatelovu kasační argumentaci Nejvyšší správní soud podřazuje pod kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť stěžovatel dovozuje zmatečnost v řízení před městským soudem, který rozhodoval o osvobození od soudních poplatků, ačkoli předtím vzal stěžovatel žalobu zpět – přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 4 Ads 135/2009 - 82.

[12] Pod stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze podřadit situace, kdy v řízení před krajským soudem chyběly podmínky řízení, kdy ve věci rozhodoval vyloučený soudce, nebo kdy byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

[13] Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení Městského soudu v Praze podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Vedly ho k tomu následující úvahy:

[14] Usnesení Městského soudu v Praze o nepřiznání osvobození od soudních poplatků stěžovateli bylo vydáno za situace, kdy stěžovatel již od května 2011 netrval na žalobě ze dne 4. 9. 2010. V takovém případě měl městský soud za povinnost řízení o předmětné žalobě v souladu s ustanovením § 47 písm. a) s. ř. s. zastavit. Dikce předmětného ustanovení je podle názoru Nejvyššího správního soudu kogentní a vyjadřuje dispoziční zásadu, podle které je správní soud vázán návrhem účastníka na zahájení řízení, neboť je to právě navrhovatel, kdo disponuje řízením. Pokud účastník řízení vezme svůj návrh zpět, musí správní soud, nejedná-li se o společný návrh více navrhovatelů, řízení v souladu s ustanovením § 47 písm. a) s. ř. s. zastavit.

[15] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 2. 2007, č. j. 8 As 24/2005 - 69, uvedl, že *„navrhovatel může disponovat řízením nebo jeho předmětem a může tedy i vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (§ 37 odst. 4 s. ř. s.). Pokud tak učiní, musí soud rozhodnout, že řízení zastavuje a v tu chvíli již není rozhodné, zda se jednalo o návrh přípustný či nepřípustný.“*

[16] Protože tak městský soud nepostupoval, vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku a rozhodoval o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, nebyl tento postup v souladu se s. ř. s. a Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo nic jiného, než usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 1. 2012, č. j. 11 A 294/2011 - 54, o nepřiznání osvobození od soudních poplatků zrušit.

[17] Podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. platí, že dospěje-li Nejvyšší správní soud k tomu, že kasační stížnost je důvodná, rozsudkem zruší rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení, pokud ve věci sám nerozhodl způsobem podle odstavce 2; jestliže již v řízení před krajským soudem byly důvody pro zastavení řízení, odmítnutí návrhu nebo postoupení věci, rozhodne o tom současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud. Není-li kasační stížnost důvodná, Nejvyšší správní soud ji rozsudkem zamítne.

[18] Protože Nejvyšší správní soud shledal, že v řízení před Městským soudem v Praze byly důvody pro zastavení řízení, nerozhodl o vrácení věci Městskému soudu v Praze, ale o zastavení řízení, neboť to odpovídá dikci ustanovení § 110 odst. 1 věty první za středníkem s. ř. s. a výše uvedenému ohledně nutnosti respektovat projev vůle navrhovatele obsahující zpětvzetí.

[19] Pouze na okraj Nejvyšší správní soud poznamenává, že řízení nemohl zastavit v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 větou první za středníkem s. ř. s. již tehdy, kdy rozhodoval o první kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 10. 2010, č. j. 30 A 88/2010 - 10. V době, kdy Krajský soud v Brně rozhodoval o postoupení věci, stěžovatel na své žalobě trval a nebyla proto naplněna podmínka ustanovení § 110 odst. 1 věta první za středníkem s. ř. s. ohledně toho, že v řízení před krajským soudem (zde v řízení před Krajským soudem v Brně do jeho rozhodnutí o postoupení věci) musejí být splněny podmínky pro zastavení řízení, protože stěžovatel vzal svou žalobu ze dne 4. 9. 2010 zpět až přípisem ze dne 6. 5. 2011.

IV. Náklady řízení

[20] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu